

ליקוטים נפלאים פרשת במדבר

עמל, אלא אדרבה כאדם המרויח וכאדם המשתעשע בשעשועים לרוב חשקם בתורה.

"כאשר יחנו כן יסעו" (ב, ב)

מספרים על הרה"ק רבי ר' שמעלקא מנילקשבורג זיע"א שהיה גיל לישון כשהוא יושב ונר דולק בין אצבעותיו כדי שיקיץ כשתיגע השלהבת בידו. משביקר אצלו הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זיע"א שיכנע אותו שישכב וישן. כששכב רבי ר' שמעלקא במיטה, סגר רבי אלימלך את החלון, ופרש עליו יריעה. רבי שמעלקא ישן עד למחרת בבוקר, וכאשר קם הרגיש שמוחו צלול ביותר. אמר: נודע לי שגם ע"י שינה אפשר לעבוד את ה'.

"מטה זבולן" (ב, ז)

לכאורה, מדוע לא נאמר "ומטה זבולן" (עם ו' החיבור) כדרך שנאמר בשאר שבטים? כתב בעל הטורים ליישב: "לפי שזבולן היה מפרנס לישכר. וראיתי בתנחומא הטעם שלא אמר "ומטה" זבולן כמו שכתב בכולן, ללמד שהיה זבולן עוסק בפרקמטיא ונותן לתוך פיו של יששכר, ולפיכך לא רצה הכתוב לעשותו טפל לו, לומר ששכרו גדול כמותו. וכן הוא אומר "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר". וכתוב: "כי בצל החכמה בצל הכסף", לכן חשוב הכל כמטה אחד, וכאילו אמר יששכר מטה זבולן".

סיפר כ"ק האדמו"ר מגור - בעל הבית ישראל זצ"ל, מעשה בבעל החפץ חיים שהיה מכתת רגליו מעיר לעיר וממדינה למדינה לאסוף תרומות למען החזקת הישיבה בראדין. יום אחד כאשר ביקר בביתו של אחד הגבירים מעשירי העם, שאלו הגביר לכמה מעות הוא צריך. נקב החפץ חיים בסכום. אמר לו העשיר, אבה אתן לך את כל הסכום שבכוונתך לאסוף ושוב לא תאלץ להבטל מלימוד התורה. סירב החפץ חיים לקבל מידי ונימוקו עמו: "לא עצם הכסף

"מבן עשרים שנה ומעלה כל יוצא צבא בישראל" (א, ג)

מסופר על הרה"ק רבי חיים בעל ה"דברי חיים" מצאנו זיע"א, שבהיותו בן ארבע שנים בלבד כבר ידע בעל פה את כל תרי"ג המצוות, כפי שסידרן הרמב"ם זיע"א. שאלו את חיים הפעוט מה ראית ללמוד בעל פה את כל תרי"ג המצוות? חיילים הרי חייבים לדעת בעל פה את הפקודות היוצאות מפי המפקד, אנחנו היהודים, חיילים בצבא ה', עלינו לדעת בעל פה את כל פקודותיו וחוקיו, והיות ואני משתוקק להיות חייל טוב בצבא ה' לכן למדתי בעל פה את החוקים.

"כל יוצא צבא" (א, ג)

רבינו האור החיים הקדוש כותב, שכל אלה שהיו למעלה מגיל עשרים שנה היו כולם בריאים ושלמים וראויים לצבא, ודבר זה אין בכל אומה ולשון, כי אי אפשר שלא יהא בין מספר רב כזה של אנשים, כאלה שאינם ראויים לצבא מפאת חולשתם. והכתוב מעיד, באומרו 'כל' יוצא צבא, שכולם ממש היו ראויים לצבא.

ובפרשת עקב כתב, שיש אנשים שמתרשלים מלימוד התורה, בטענה שהתורה מתשת כוחו של אדם, ובפרט אם צריכים לעשות מצוות אחרות, אז הם ממעיטים בלימוד התורה כדי שלא תתיש את כוחם, וכך היו אנשים בבני ישראל שאמרו לפני שהלכו לכבוש

את ארץ ישראל, שצריך לחדול מעסק התורה משום מלחמת הארץ שצריך חוזק, והתורה מתשת כוחו של אדם. ובוה מפרש את הפסוק 'למען תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ אשר אתם עוברים שמה לרשתה', שהפסוק שלפנינו, בא לשלול מטעות זו, וגמר אומר 'למען תחזקו', פירוש שאדרבה נותנת לו כח וגבורה להתחזק במלחמת ה'.

ובפרשת בלק כתב האוה"ח לפרש את הפסוק 'ולא ראה עמל בישראל', שהצדיקים הגם שעושים מצוות וכל עסקם בתורה אינם מרגישים שיש להם

"עלה אלי הרה והיה שם"

שאל הרה"צ ר' אשר פריינד זצוק"ל על דברי הפסוק שהרי מה זה 'והיה שם', ברור שאם יעלה להר - יהיה שם! אלא היכן? והסביר בבהירות שהדבר כלל לא ברור! עלינו לעבוד עם עצמנו מאוד, כדי להיות באמת במקום שבו אננו נמצאים! כשאנו מגיעים הביתה - נהיה שם!! ולא נברח במחשבתנו למחוזות אחרים!! כשנגיע לבית מדרש, או לעבודה, או לכל מקום - לא נחפש לברוח, אלא נהיה שם, בשביל למלא את התפקיד המיועד לנו מאת הבורא!! כשאנו מוצאים בעצמנו מידה מסויימת, או ניסיון מסויים - נהיה שם! נתמודד עם הקושי, עם כל הקושי שבדבר!!! כי זה התפקיד שלנו, ולכן נבראנו!!!

(נקודות של אור - ספינקא)

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין ביוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים נפלאים פרשת במדבר

יפה ללב' מבאר לפי דברי רבינו, מה שכתבו הפוסקים לגבי נטילת ידי הכהנים לפני נשיאת כפים, שאם אין לוי שיצוק מים על ידי של הכהן, יצוק בכור פטר רחם, כיון שגם הבכורים יחזרו לעבוד לעתיד לבוא וגם הלויים, ואם כן אינו שונה קדושת הבכורים מקדושת הלויים, ולכן כשאין לוי, יש ענין וחשיבות גדולה שהבכור יטול מים על יד הכהן.

נשא את ראש בני קהת" (ד, ב)

בפרשתנו התורה מצווה על משא כלי המקדש והארון על ידי הלויים, בני 'גרשון' ו'מררי' יהיו נושאים בעגלות את הקרשים והאדנים, ובני 'קהת' יהיו נושאים בכתף את הארון וכלי המקדש. שואל רבינו האור החיים הקדוש, הרי גרשון היה הבכור מבין האחים, ומדוע לא זכו בני גרשון לשאת את ארון הקודש, אלא קהת שהוא האח הצעיר?

ומתוך, הגם שגרשון הוא בכור לוי, קהת בחר לו י-ה, כי ממנו יצא אור לעולם משה ואהרן, ושורת הדין שענף זה ישא ארון התורה אשר שם משה שיצא מקהת.

כלומר: מכיון שמושה ואהרן יצאו ממשפחת קהת, זכתה כל משפחת קהת לשאת את ארון הקודש, כי יש להם שייכות מיוחדת לארון הקודש, אשר שם היו לוחות הברית, וזאת התורה אשר שם משה לבני ישראל.

אל תכריתו את שבט משפחת הקהתי" (ד, יח)

הקדוש ברוך הוא הזהיר את הכהנים שיכסו היטב את כלי המשכן, כי אם יתרשלו ולא ישימו לב, והלויים יזונו עיניהם מכלי המשכן - ימותו הלויים, והאשמה תהיה תלויה בכהנים שהתרשלו.

אמר הגאון רבי משה כלפון הכהן זצ"ל בדרשתו: הכהנים לא עשו כאן מעשה בידים, רק התרשלו - אבל הקולר תלוי בהם! אם כן, כאשר יש בקהלה אנשים הזקוקים לעזרה - סעד גשמי או רוחני, חזק ועידוד - לא יעזרו לנו תרוצים שלא ראינו, לא הבחנו, לא שמנו לב. אם נתרשל מלעזור - יתבעו אותנו! (מטעמים)

וחיו ולא ימותו בגשתם את קודש הקדשים" (ד, יט)

רבינו האור החיים הקדוש מביא את דברי המדרש שכל זמן שהיו עסוקים במלאכת המשכן לא נחסרה שום נפש מישראל, על דרך ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם'.

שואל רבינו הקדוש שיש כאן כפל לשון 'וחיו ולא ימותו'. ומתוך שכתוב כאן שני דברים, שבנוסף לכך שאם יזהרו כל אחד לעשות תפקידו כראוי לא ימותו, גם עצם ההתעסקות בארון התורה תביא להם ברכה לאריכות ימים.

א לט שבת

בלבד חשוב כאן אלא הזכות הנשגבה להיות תומכי אורייתא. הלא הבריאה כולה קיימת רק בשביל התורה. אלמלא התורה הקדושה "חוקות שמים וארץ לא שמת". כדאי איפוא שאבטל מתורת על מנת שיהיה לרבים מאחינו בני ישראל חלק וזכות בקיום התורה הקדושה וקיום הבריאה. הלא "עץ חיים היא למחזיקים בה". לפיכך לא אוכל בשום אופן לקחת כל המעות מידכם ולשלול הזכות הגדולה הזו מכל האחרים".

(פאר ישראל - ח"ב)

וואלה תולדות אהרן ומשה" (ג, א)

שכל המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו. (רש"י)

סיפר הגרא"ל שטיינמן זצ"ל על הגרי"ד סלובייצ'יק זצ"ל בעל הבית הלוי, שלקח מלמד לבנו הג"ר שמחה זצ"ל, ומידי פעם היה הבית הלוי מגיע ובודק כיצד מלמד הלה את בנו. הדבר הזה הלחיץ את המלמד והטיל עליו אימה.

באחד מהביקורים הללו אמר המלמד לבית הלוי: כאשר אשתי מכינה "קוגל", היא לשה את הקוגל בידה ולא נעים לראות את זה בשעת מעשה, ולכן בזמן הלישה אינני נכנס לראות כיצד נעשה הקוגל... אבל בשבת קודש מגיע הקוגל לשולחן כשהוא מוכן בטיב טעמו.

כך הדבר עם הבן. בשבת קודש כבר תראה איך הבן יודע היטב את מה שלימדתי אותו במשך השבוע..."

(צדיק כתמר יפרח)

"כי לי כל בכור... לי יהיו אני ה'" (ג, יג)

לא לקחתי לי את הבכורים שיעשו את העבודה, אלא בתנאי ש"לי יהיו אני ה'" - כי יהיו "שלי" ויאמינו באלהותי. אולם מאז שסגדו לעגל הזהב וכפרו באלהותי, חדלו מלהיות "שלי" והנני לוקח אפוא במקומם את הלויים, שלא סגדו לעגל הזהב.

"והיו לי הלויים אני ה'" (ג, מה)

רבינו האור החיים הקדוש מביא בשם חכמינו זכרונם לברכה, שמתחילה היו אמורים בכורי ישראל לעבוד בבית המקדש, אך מחמת חטא העגל ניטלה העבודה מהבכורים וניתנה ללויים, ולעתיד לבוא בתחיית המתים, אז תחזור העבודה לבכורים, משום שאז יתוקן עוון העגל.

ומוסיף ומחדש, שגם לאחר שתחזור העבודה לבכורים, ימשיכו הלויים בעבודתם, 'מעלין בקודש ואין מורדין'.

רמז בפסוק שלפנינו 'והיו לי הלויים אני ה', שכמו ששמו של הקדוש ברוך הוא נצחי, כך עבודת הלויים תהיה נצחית.

וזה לשונו: הכוונה במאמר אני ה', לומר שהגם שאמרו רבותינו זכרונם לברכה עתידה עבודה שתחזור לבכורות, לא ירדו הלויים מהיות לה', והוא אמרו 'והיו לי אני ה', כשם ששמי לעולם ועד, כן יהיו לי הלויים.

והגאון רבי יצחק רחמים פלאג'י בספרו